

Nika Pišek Szillich

SKEDNENA JAMA MALO DRUGAČE

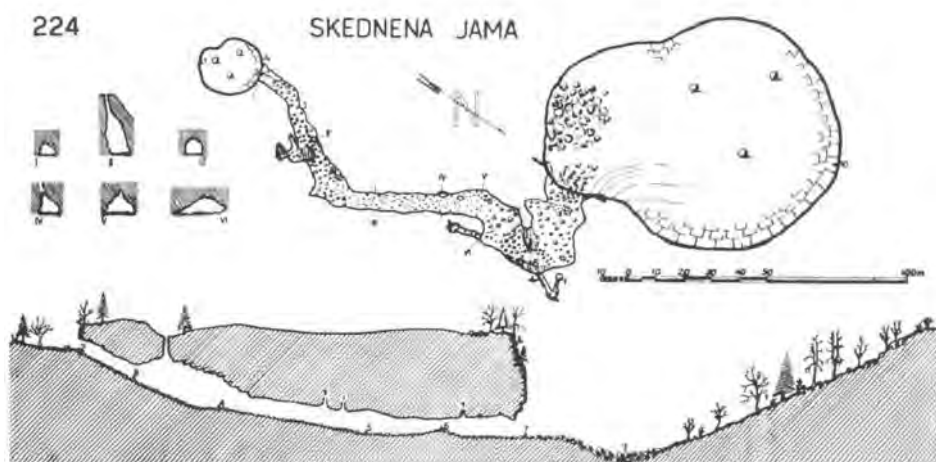
Nedolgo nazaj sem se kot gimnazijka vpisala na jamarsko šolo, in kljub končani srednji in vpisu na faks sem pri mnogih zapisana kot Gimnazijka. A vseeno je od jamarske šole minilo dovolj časa, da je prišel čas za mojo diplomsko in edino prav se mi je zdelo, da je na temo jam. Moj mentor dr. Marko Vrabec mi je predlagal Skedneno jamo, ker so v njej bile predhodno narejene geodetske meritve in se mu je zdela prava izbira zame.

Zdaj pa od začetka ... Če kdo takoj ne prepozna Skednene jame, gre za dobrih tristo metrov dolgo vodoravno jamo oziroma »skozenjc« s tretjim vhodom v obliki brezna. Nahaja se na severnem robu Planinskega polja, v bližini Članske vasi.

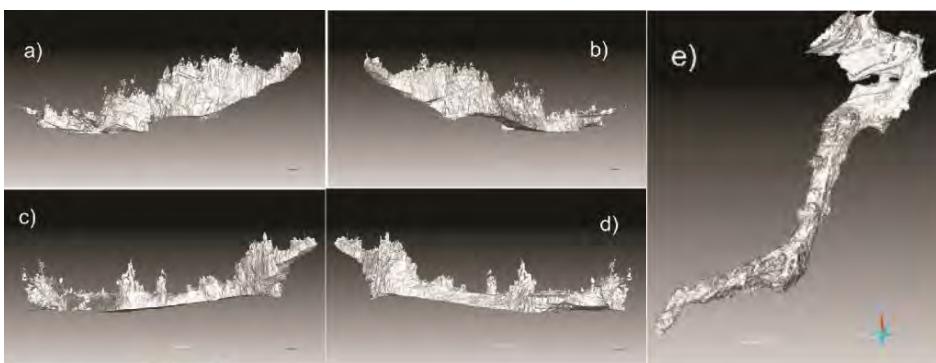
V diplomski sem uporabljala 3D model jame, ki ga je naredil moj somentor dr. Klemen Kregar iz oblaka točk, zajetega s terestričnim laserskim skeniranjem (Leica BLK360). Model mi je omogočal gledanje različnih geoloških struktur s centimetrsko natančnostjo. Ta model je prikazan na sliki 2 iz različnih zornih kotov. Slika 1 prikazuje klasičen načrt jame, za vse, ki si boste z njim lažje predstavljali, kaj prikazuje model. Za obdelavo podatkov sem uporabila program Paradigm SKUA-GOCAD. V jami sem iskala strukturne elemente, kot so razpoke, lezike in prelomi. Prav tako sem locirala tudi kamine in začetne horizonte. Kot slednje sem upoštevale stranske rove in kamrice, ki so nastali ob lezikah. Te strukture sem najprej digitalizirala, da sem jih lahko kasneje uporabila.

Na sliki 3 je prikazan postopek digitalizacije lezike. Najprej sem jo z manjšimi poligoni označila na modelu. Čez te poligone sem nato raztegnila ploskev, ki se jim čim bolj približa, v zadnjem koraku pa sem izbrala točke, čez katere mora ploskev potekati, in s tem dobila interpolirano površino, ki se kar najbolje ujema z dejanskim stanjem.

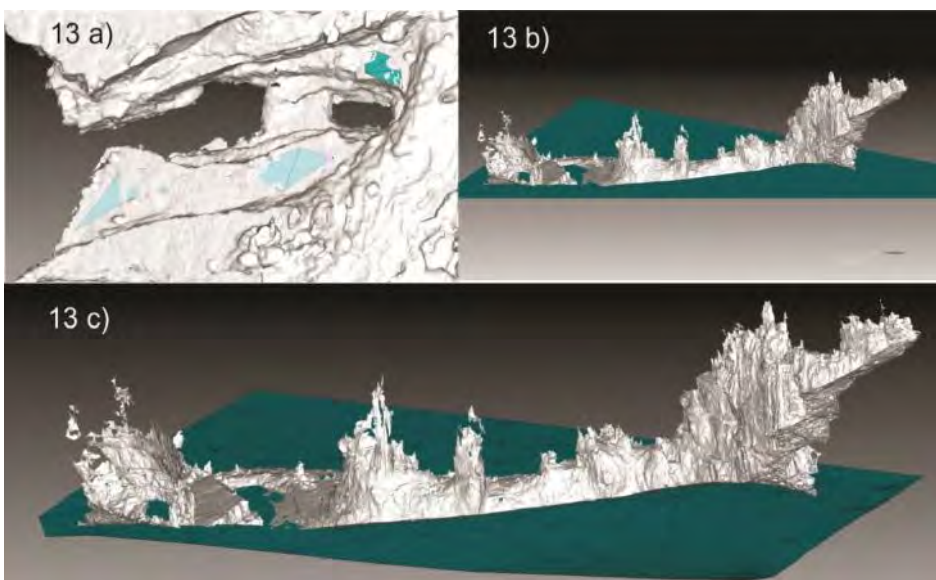
Na sliki 4 so digitalizirane izrazitejše razpoke dveh sistemov razpok. Zelene ploskve na sliki 4 predstavljajo prevladujoč sistem razpok v jami, ki sem jim sledila čez celo jamo in so v smeri NNE-SSW. Te razpoke prav tako potekajo čez kamine, kar sem dodatno preverila tudi na terenu. Z rdečima števkama pa sta označeni lokaciji, kjer so sta bili posneti

Slika 1

Slika 2

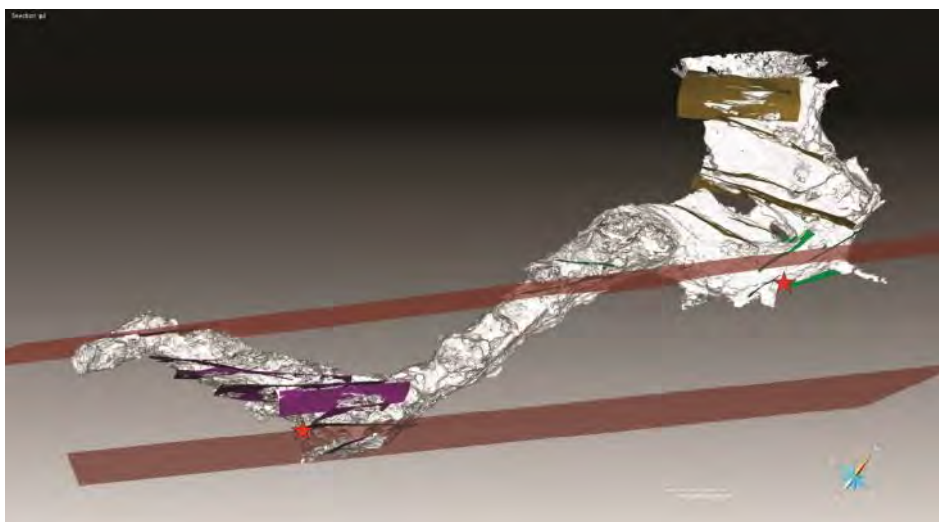

Slika 3

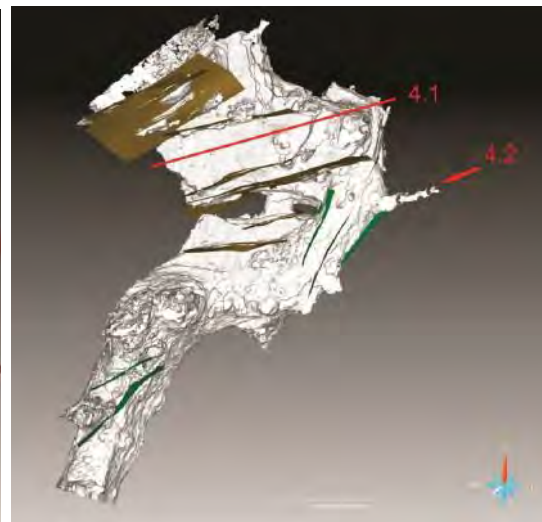
tudi terenski fotografiji. Predvidevam, da te razpoke pašejo v razpoklinsko cono preloma, ki poteka jugovzhodno od jame.

Eden izmed ciljev je bil tudi primerjava rezultatov terenskega dela z rezultati z modela. Tako sem ugotovila, da splošno predstavo o geološki zgradbi neke jame

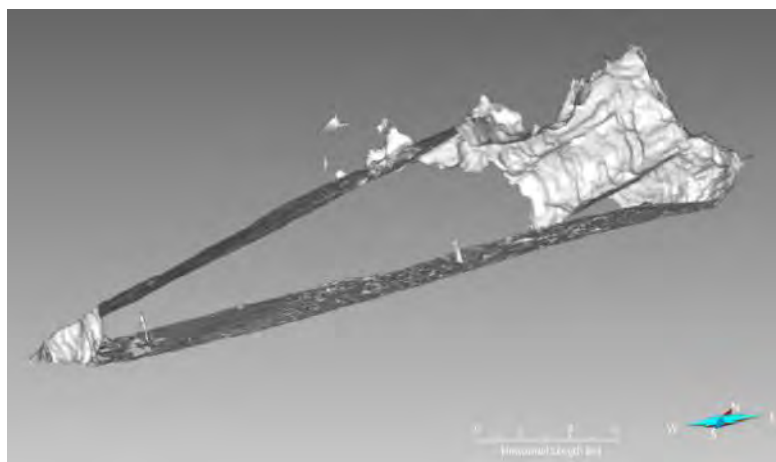
lahko dobim z domačega kavča, a je za pravilno interpretacijo še vedno potrebno tudi terensko delo. »Igranje« s 3D modelom neke preproste jame je bilo sicer zabavno, a verjamem, da bo pri raziskovanju globokih jam ta tehnologija še malo počakala.

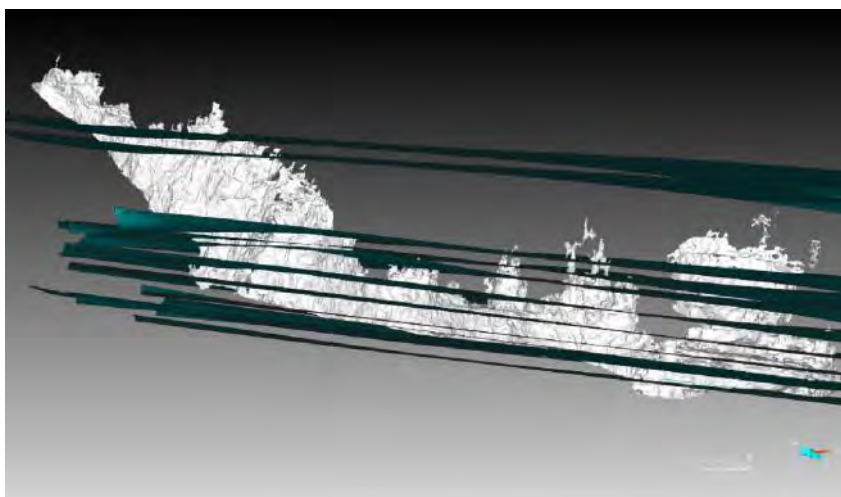
Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

Slika 8

Slika 1. Načrt Skednene jame. Avtor: Ivan Gams. 1963

Slika 2. 3D ploskovni model model z različnih zornih kotov. Pogled a) s severa, b) z juga, c) z zahoda, d) z vzhoda, e) tloris.

Slika 3. 13 a) digitalizirani poligoni, 13 b) ravna ploskev, ki se najbolj približa vsem poligonom, c) interpolirana ploskev, ki se ujema z izbranimi točkami na poligonih.

Slika 4. Na modelu so označeni trije sistemi razpok, z rdečima ploskvama pa je omejena razpoklinska cona preloma. Z zvezdama sta označeni lokaciji fotografij.

Slika 5. Avtorica članka v Skednени jami. Foto: Marko Vrabec

Slika 6. Severni del jame z dvema sistemoma razpok in označenima lokacijama fotografij.

Slika 7. Na sliki so digitalizirane lezike, ki sem jim sledila čez celo jamo in za katere sem pri nadaljnjih analizah predpostavila, da so vzporedne, kar se tudi ujema z meritvami vpadov na terenu.

Slika 8. Točka 4.2 na sliki 5 predstavlja začetni horizont, ki je v tem primeru nekaj metrov dolg stranski rov. Foto: Marko Vrabec